

akinek tanácsadó szerve az Országos Közegészségügyi Intézet és a Közegészségügyi Tanács.

Az Országos Közegészségügyi Intézetet az 1925. évi XXXI. törvénycikk hívta életre. Az 1938-ban elhunyt Rockefellernek, a dollármilliomos amerikai petróleumkirálynak alapítványából, az úgynevezett Rockefeller-alapból létesült Budapesten. A Gyáli-úton épült hatalmas háztömb központja a magyar egészségügyi szolgálatnak. Ide futnak be naponként a jelentések az ország legkisebb falujából is a járványos megbetegedésekről. Itt tartják nyilván az összes kútakat, amelyekről a készített kimutatások alapján pillanatok alatt meg tudjuk mondani, iható-e a vízük vagy nem? Itt folynak a kísérletek a járványos betegségek leküzdésére. Itt készítik a különböző oltóanyagokat, elsősorban a diftéria ellenszerét. Itt képezik ki a tiszti orvosokat, ápolónőket és a zöldkeresztes védőnőket. (Ilyen intézet már Szegeden és Kassán is működik.) Innen szervezik meg a mintajárásokat, egészségházak felállítását és a zöldkeresztes körzeteket. Itt vizsgálják meg a forgalomba kerülő gyógyszereket, hogy azok tartalmazzák-e az előírt hatóanyagokat? Szóval olyan ez az intézet, mint egy nagy telefonközpont, ahová a drótok helyett a közegészségügyi szolgálat érszállai futnak össze.

— Bizony nagy dolog az az egészségügyi közigazgatás — sóhajtott Kovács Nagy András, — aki most már egészen más szemmel nézi, amikor szigorú egészségügyi rendelkezéseket dob ki harsány hangon az érdemes községi kisbíró.

Gonosz János megjavul.

Irta: *Kőhalmi Julia*. Marcali-Gyóta.

Személyek:

Gizi — Panni — Böske — Tini — Péter — Vili — Pista — Gyula V—VI. o. tanulók, Gonosz János — Vadász.

Szín: Erdei tisztás.

I. JELENET.

(A négy lány és a négy fiú énekelve, vidáman, ugrándozva jön a tisztásra. Csomagokkal megrakva, lányok, fiuk kezében sok virág. Beszélgetés alatt, majd koszorút, láncot kötnek belőle.)

Gizi (körülnéz): Gyerekek! Nézzétek, csak! Ez a hely talán megfelel táborozási helyül.

Péter: De mennyire. Végre lerakhatjuk súlyos terheinket (Lerakodnak.)

Panni: Ez a hatalmas fa jó hús árnyékot ad.

Vili: Ez már megint a szeplőit félti.

Panni (duzzogva): Tudd meg, még az árnyék közelébe se megyek.

Pista: Majd felkeres az téged, ne félj.

Böske: Gyerekek, ne kötözködjetek. *Panni* te meg ne duzzogj. Ünnepelni jöttünk ki a szabadba és nem veszekedni.

Tini: Böske a legokosabb köztünk. Megválasztjuk e napra, de csak erre a napra, „Parancsnoknak“, „Vezérnek.“

Mind: És mi engedelmeskedni fogunk.

Böske: Meg vagyok hatva a nagy megtiszteltetéstől. A vezérséget elfogadom. De aztán szót fogadjatok! Mert különben baj lesz...

Vili: Mindnyájunk nevében mondom, panasz ránk nem lesz...

Böske: Ugy gondoltam, mivel minden kirándulás menéssel kezdődik és évessel folytatódik, mi se szegjük meg a kirándulás szabályait. Kis pajtások, evéshez letelepedni! Ez az első parancsom. (Bontogatják csomagjaikat.)

Mind: Jól kezdődik.

Gyula: Ez nem is parancs. Gondolatolvasás. Mindnyájunk közös óhaja.

Böske: Imához! (Imádkoznak. Esznek.)

Pista: Annyit mentünk, illetve jöttünk, vagy jártunk, hogy olyan éhes vagyok, mint egy farkas.

Gizi: Akkor egyél és ne beszélj!

Vili: Ő két úrnak is tud egyszerre szolgálni.

Panni: Mindegy, de a magyar ember evés közben nem beszél!

Tini (tejet önt pohárba, de a ruhájára is jut belőle): Igazán, ki lökött meg?

Pista: Mi az, ha te magad ügyetlenkedsz, akkor rögtön társ is kell hozzá?

Böske: Már megint kezdődik?

Péter: Legjobb lesz „Vezérnő“, ha lefújod az evést. Akkor nem dől ki a tej!...

Böske: Jól laktatok?

Mind (tömik a fejüket össze-vissza): Igen... Nem...

Böske: Elemőzsiát összecsomagolni! (Csomagolnak.) Még talán az ebédet is megeszitek!

Péter: Mint az egyszeri cigány! Elmondjam, mit csinált?

Mind: Halljuk!

Péter: Elvállalta a szénagyűjtést. A háznál megette a reggelit. Ebédjét, vacsoráját egy ruhába kötötték. Reggeli után megette az ebédet, utána a vacsoráját, aztán lefeküdt egy ilyen hús fa alá. Mondja a gazda: „Na more? ki megy dolgozni?“ Azt mondja a cigány, hát gazsdurám, ki látott vacsorá után dolgozni? Vacsorá után már le kell kérem alássan feküdni.

Mind (hangosan nevetnek): Jaj de muris. (A virágokat koszorúvá kötik.)

Böske: Hát mi nem akarunk úgy tenni, mint a cigány. Mi egész nap szórakozni és nem aludni akarunk.

Tini: De gyönyörű idő is van ma.

Péter: Hát madarak és fák napjára az Isten mást, mint szép időt, nem is adhat.

Gizi: Nézzetek fel az égre. Még a báránylehők is ünnepelnek ma.

Vili: Bújcskát játszik velük a nap.

Panni: A nap pedig nem más, mint az Isten szeme. Én így gondolom.

Böske: Madarak és fák napja van ma.

Pista: A természet legszebb ünnepe.

Tini: Gyerekek, ti el tudjátok a természetet képzelni fa nélkül?

Gyula: Ugy gondolom, fa nélkül nem élhetnénk. A fa kényelmessé teszi életünket.

Gizi: Születésünktől halálunkig elkísér a fa. Egy egész életen át.

Péter: Hogy mondtad? Ezt nem értem!

Gizi: Mit nem értesz? Mikor megszületünk bölcsőbe tesznek. A bölcső fából készül.

Vili: S mikor életünk gyertyája elfogy, koporsóba tesznek. A koporsó is fából készül.

Panni: Másodikos elemista voltam, amikor tanultam:

„Magyarnak születtem, magyar is maradok.

Mind: A hazaért élek, ha kell, meg is halok.

Ringó bölcsőm fáját magyar föld termette,

Koporsóm fáját is magyar föld növelje.”

Pista: Nézzetek csak körül, hány fajta fát lehet látni ezen a kis területen is.

Böske: Ez tölgy, az ott fenyő, ez akác, amott nyírfa, odébb nyárfa. Én a legtöbb fát megismerem.

Gyula: Emlékeztek arra a szép délutánra, mikor a tanítónéni a fákról beszélt?

Tini: Én sírtam is akkor. Még most is fülemben cseng minden szava.

Péter: Azt mondta, a fák is élnek ám gyerekek, akár csak mi, az emberek. Születnek — élnek. — Van gyermekkoruk és meg is öregednek.

Gizi: A fák is szenvednek — sőt meg is halnak.

Vili: Szennvednek hát, ha gonosz gyerekek bicskával nekiket vésik kergébe. Pedig a kéreg nem más, mint a fa bőre.

Panni: Ó, hány fán láttam én már faragást. Nem tudom mit szólna gonosz János is, a fák és madarak rettegett ellensége, ha az ő bőrébe akarnék bicskával nevet vésni?

Péter: Gonosz János talán ezen a napon nem bántja a fákat és madarakat.

Mind: Bár úgy lenne.

Böske: A magyar ember szereti a fát. Házatáját, földjét, fával veszi körül.

Pista: Jó is nyáron a hús fa árnyékában pihenni. Hát melyiktek tudja: melyik a fák királya a sok fa közül?

Tini: Na melyik?

Gyula: Egyszer a fák a tölgyet választották királyuknak.

Böske: Én meg úgy tudom, hogy a nyárfát.

Tini: Előbb mondja el Gyula, miért lett a tölgy a király, azután Böskét hallgatjuk meg.

Gyula: A fák gyűlést tartottak. Királyt akartak választani. Minden fának el kellett mondani születésétől kezdve az életét. Aki legérdemesebb lesz rá, az a király. Jött először a fenyőfa.

Gizi: Biztosan ő lett a király; a szeretet fája. A karácsonyfa.

Gyula: Bizony nem. A fenyő után felsorakozott sok-sok fa. Még a gyümölcsfák is. Egyiket se találták méltónak a királyságra.

Mind: Jaj de érdekes.

Gyula: Egy öreg több, mint 500 éves tölgy jött. Csonkán, bénán. Ágai hiányoztak. Félve jelentkezett kihallgatásra. Ő nem akart király lenni, csak az életét akarta elmondani, mint a többi. Fájdalmas, remegő hangon mondta el élete történetét. Nagy-Magyarország legboldogabb fája én voltam. Az erdő énekesei megtiszteltetésül az én koronámról dícsérték az Urat. Én voltam Isten templomának legszebb fája. Egy reggel legszebb ágaimat levagdalták. Azt hittem belehalok a fájdalomba. Sokat, nagyon sokat sírtam. 1849 okt. 6-án pedig... Velem zokogott az egész ország...

Tini: A tölgyfa lett az akasztófája 9 hős tábornoknak. Szegény tölgyfa. Drága, felejthetetlen aradi vértanúk!

Mind: Megérdemelte a királyságot.

Böske: Én is hallottam a fákról csodálatos dolgokat. Krisztus Urunk idejéből szólnak.

Péter: Mondd el.

Böske: A katonák keresztfának való anyagot kerestek az erdőn. A fenyőfa szúrta a katonákat, a tölgy oly kemény lett, hogy a fejsze lepattant róla. A jegenye hajlott ide-oda. A katonák káromkodtak, mérgelődtek. Hát nem lesz keresztfa, mire felfeszíthetnék Krisztust? A nyárfánál tanakodtak és ez nem tudott védekezni a fejszecsapások ellen. Fájdalmában reszketni kezdett, midőn ráeszmélt, hogy belőle készül a megváltás keresztje. Azóta is zizegnek szegénynek télen-nyáron át a rajt lévő levelek. Szerintem a fák királya a zizegő nyárfa.

Gyula: Istenem, miért nem hallhatja ezeket a csodás dolgokat a világ összes „fátbántó” rossz fia.

Tini: Mennyire szeretett bennünket a jó Isten, hogy fát is teremtett erre a földre.

Péter: Bizony mindig így a földön kellene üldögeznünk, ha fa nem lenne...

Gizi: Mindig az ölünkől és markunkból ehetnénk, ha asztal nem lenne.

Vili: Mindig így a földön fekehetnénk (mutatja), ha ágy nem lenne.

Panni: Télen megfagyhatnánk a nagy hidegben, ha fa nem lenne.

Pista: Se télen, se nyáron nem ehetnénk főtt ételt, ha fa nem lenne.

Böske: Talán reggelig is tudnátok folytatni, mi lenne, ha fa nem lenne?

Gyula: Mi? (nevet.) A tanítónéni nem tudna körmöst adni, ha fa nem lenne.

Mind (nevetve): Te kópé!

Böske: Hála neked jó Istenünk, hogy kényelmünkre sok ember örömeire fát is teremtettél erre a földre. — Most pedig egy kicsit hozzuk mozgásba izmainkat. Aztán majd tovább beszélgetünk. (A kész koszorúkat a lányok a fejükre, fiúk a nyakukba teszik, felállnak és tetszés szerint tánc és dal teheti változatossá a darabot. (Játék, tánc és dal után).

Mind: Pihenjünk egy kicsit. (A megmaradt virágból csokrokat kötnek.)

Tini: Felvirágozva, édesanyámnak virágot viszek, úgy megyek haza a madarak és fák ünnepéről.

Mind: Mink is.

Böske: Kössétek hát egy csokorba a legszebb virágokat. Ne felejtsetek ki belőle szívetek, lelketek legszebb virágát se. Hisz édesanyánknak kötünk bokrétát.

Péter: A fákról már beszélgettünk, keressük fel most a kis madarakat.

Tini: Én úgy gondolom, madár nélkül se fa, se gyümölcs nem lenne.

Vili: A sok hernyó még talán a füledet is lerágná, nemcsak a fák leveleit.

Böske: Én úgy képelem, hogy minden kis madár egy-egy repülő kis angyalka. Talán pont egy meghalt kis testvér röp-köd ott énekelve a fejünk felett. Én nagyon szeretem a kis madarakat.

Pista: A hernyókat, férgeket Isten büntetésből teremtette. De a jósága madarakat küldött a gonoszok mellé.

Tini: Az emberek a madarak segítsége nélkül el se tudnák pusztítani a férgeket.

Gyula: Én úgy el tudom nézni a kis cinkét, vidáman

ugrál a fákon. Mindíg csacsog. Ha nem talál férget, azt mondja: nincs, itt sincs. Ha pedig talál, örömmel mondja: Kicsit ér, kicsit ér. Aranyos kis madárkám! Jól is tartom őt télen, mikor hiába keresgél a nagy hidegben.

Gizi: Én egész télen át megfelezttem szalonnámat, pörccomet a kis madarakkal.

Péter: Nemcsak te! Az egész iskola. Csak a fát kínzó, madárfészket pusztító Gonosz János vagdosta le a kis madaraknak kikötött szalonnát.

Panni: Ne is említsd ezen a szép napon Gonosz János nevét.

Vili: A magyar ember okos. Szereti a kis madarakat. Tavasszal szívszorongva várja a fecskét, gólyát és a többieket.

Böske: Az én édesapám a fecskefészekbe betolakodott verebeket maga szeretné kilakoltatni, de nem tudja. Bezzeg a fecskék! Ügyesebb ezen a téren édesapámnál.

Pista: Én rengeteg kis madarat ismerek.

Tini: A tanítónénitől hallottam, hogy amikor Krisztus Urunk a kereszten függött, a madarak serege röpdösött feje fölött. Nagyon sajnálták a Szenvedőt.

Gyula: Szűz Mária a madarakat kérte, enyhítsék Jézus szenvedését. Azok rászálltak a keresztre és ahogy tudtak, segítettek is.

Tini: Az örvös sírva zokogta: Megölték szegényt! Megölték szegényt! A tengelice a töviseket akarta kihúzni Krisztus véres homlokából.

Gyula: Egy ismeretlen nevű kis madár a szögeket akarta kihúzni Ur Jézus kezéből. Gyenge kis csőre ekkor fordult keresztbe. Innen a neve keresztesőrű.

Péter: Most már megértem, miért visel gondot és miért oly kedves minden kis madár Isten előtt.

Gizi: Rossz gyermekek mégis fészkeiket kirabolják. Pici fiókaik testét felboncolják.

Panni: Szegény anyamadar szíve pedig majd megszakad bánatában.

Péter: Én ha tehetném, hát csodát tennék.

Böske: Milyen csodát?

Péter: Szeretném, hogy minden gyerek értené a madarak beszédét. Tudom a szívhezszóló, segélykérő, panaszos szavak, süket fülekre nem találának.

Tini: Az a jó, kevesebb a rossz, mint a jó ember. A jó emberek pedig sohase tudják hálájukat leróni a kis madaraknak. A hernyópusztítást és a szívet, lelket nemesítő aranyos madárdalt.

Vili: Fiúk, lányok, hadd látom, okosak vagytok-e?

Gizi: Miért? (Gonosz János hóna alatt pálcákkal, egy bokorban húzódik meg.)

Vili: Ki tudja megmondani, melyik a legokosabb madár?

Panni: A papagály, mert az beszélni is tud.

Pista: Ha megtanítják.

Tini: Minden madár okos.

Vili: Nem komoly dolog ez, ne vágjatok olyan savanyú képet. Ez vice! A legokosabb madár a kakuk.

Mind: Miért?

Vili: Mert azt nem tanították beszélni, mégis meg tudja a nevét mondani. (A bokorban Gonosz János kakukól: kakukk, kakukk.)

Mind: Igazad van. (A fiúk a vállát veregetik.)

Lányok: Nagy kópé vagy te Vili.

Péter: Gyerekek, jól kibeszélgettük magunkat, játszunk valamit. (Felállnak.)

Böske: Ott lenn a réten játszhatunk „kifutóst“. De mi lesz a csomagjainkkal? Ki vigyáz rá?

Pista: A fáktól és madaraktól nem kell tartanunk. Azok ugyan nem dézsmálják meg. Legfeljebb a hangya-hadsereg vámolja meg egy kicsit.

Böske: Hát akkor utánam. Irány a rét. — (Énekelve indulnak.)

II. FELVONÁS.

(Gonosz János előjön a bokorból.) — Jaj de elgémberedett a lábam. Ideje, hogy elszeleltek innen ökelmék. Egyhamar ezek nem jönnek vissza. Iszkultam, hogy észrevesznek... (A csomagokat bontogatja.) Na, hadd látom, hagytak-e nekem egy kis harapnivalót. (Eszik, iszik, tarisznyájába kolbászt, csirkecomb, pogácsát töm.) Ez aztán finom falat ugy-e, János bátyám? (Hasát simogatja. A tarisznyát emelgeti.) Még otthonra is jut. Na, most pedig munkára. Egy hete néztem a fészket, még nem keltek ki ökelmék. De most vigyázz cinkoma. Életed percei megvannak számlálva. 12 tojást olvastam meg. Ide írom e nevezetes dátumot a fa-kérgébe. (Bicskát vesz elő és írja. 1941. stb. Mászik fel a fára. Fel a fára, fel a fára, fenn leszek én nemsokára. (Dalol.)

II. JELENET.

Vadász (hallgatódzik): Mi ez? Madár énekel gyerek hangon? (Közelebb megy, meglátja Jánost.) Á, te vagy az híres gonosz János? Jössz le azonnal! Vagy keresztüllőlek (puskát emel), mint, mint egy nem is tudom mit.

János: Jaj, jaj, lemegyek, csak ne bántson.

Vadász: Hát nem szégyeled magad? Ezen a szép napon, „Madarak és Fák napján“, amikor mindenki más áldja az Istent, mert gyümölcstermő, árnyékot adó fát, kártékony rovarokat pusztító, dalos kis madarakat adott nekünk bűnös embereknek. Akkor te, te gonoszok gonosza... Nem is tudom mit mondjak neked?

János (mászik le a fáról, egy alacsonyabb ágról leesik a földre): Jaj, jaj — ne bántson vadász bácsi!

Vadász (gallérjánál fogva felemeli): Te, te... mihaszna rossz kölyke... Mit csináljak veled? Mi?

János (térdre veti magát): Ne tessék bántani!

Vadász: Mondd meg őszintén, miért bántod a kis madarakat?

János: Nem tudom:

Vadász: Nem tudod? (mérgesen.) De földhöz vagdalni, kínozni, azt tudod? Ki és mi kényszerít erre a csúf cselekedetre?

János: Senki! Csak unatkozom és ezzel szórakozom. Valamivel csak el kell az időt töltenem. Hisz van elég madár a világon.

Vadász: Hát jó tanítód szavai a te füledhez és szívedhez nem jutnak el?

János: Nem figyelek én az iskolában soha.

Vadász: Látod János, ez nem szép tőled. Mondd, nem szeretnél te gonosz János helyett jó János lenni?

János: Hát én olyan is lehetnék?

Vadász: Mondd, te nem örülsz, ha madárdalt hallasz? Mikor meledged van, nem keresed a fa hús árnyékát?

János: De... keresem...

Vadász: Keresed? (az ágakra mutat, mit János levagdalt.) Ha a fa fiatal hajtásait, ágait, mint most is, lemetéled, nem hiszem, hogy a fa hús árnyékot ad neked. Mondd János, szereted te az édesanyádat?

János: Senkit úgy e földön. Csak az én anyámat merje valaki bántani?! csúfolni! (fenyeget), annak velem gyűlik még a baja.

Vadász: Aki szereti az édesanyját, az még nem elveszett gyerek. Az nem is lehet olyan nagyon rossz. Látod János, a fa is édesanya. Ezek a kis gallyak, botoeskák, melyeket te lemetéltél, a fa gyermekei. Olyan szépen mondja a költő:

Olyan a fa dús lombja nélkül,

Mint az édesanya, kit eltépnek gyermekétől.

János: De szépen tud maga beszélni. Ki tanította meg?

Vadász: Az erdő és a benne lévő madarak. Látod János, én erdő és vadőr vagyok. Reggeltől estig Isten templomában vagyok. Ha elfáradok, leülök egy fa alá és úgy képzelem, hogy templomban, padban ülök. Hallom a szép éneket. A kis madarak Istent-dícsérő, magasztaló énekét. Így énekelni nem tud ember, csak az ég madarai. Nincs ennél szebb ének a világon.

János: Nem unja meg őket?

Vadász: Amiben az ember örömét leli, az nem unalmas.

János: Hát, akkor, ha megnövök, én is erdész leszek.

Vadász (örömmel): Kezet rá János! De akkor meg kell

változnod. Igérd meg, hogy soha, érted? soha fához és madárhoz, bokorhoz és madárfészekhez bűnös gondolattal nem nyúlsz. Igéred?

János (szívére teszi kezét): Ne legyen János a nevem, ha ígéretem meg nem tartom.

Vadász: Hála neked jó Istenem, hogy a Te segítségével ezen a szép napon megmentettem sok-sok kis madár életét és egy rossz útra tért gyermek lelkét. (Jánoshoz.) Menj útra, kis fiam. Remélem, szavadat állod és jó barátok leszünk. Gyere el gyakran hozzám. Én majd megtanítlak a legszebb könyvből, a természet nyitott könyvéből olvasni. Isten vele! (El.)

János: Isten áldja. (Vár egy kicsit, majd nevetve): No, az öreget jó a falhoz állítottam. Így kellett komédiáznom, különben foghatnám most az ülőkémet, — de milyen álmos lettem. (Ásít.) Az öreg sok dumája álmosított el. Alsom egy jót, aztán — fel a fára. — (Lefekszik a fa tulsó oldalára.)

III. JELENET.

A gyerekek ugrándozva, nevetgélve jönnek vissza.

Gizi: 100 esztendőre válót játszottunk.

Péter: De jó volt.

Panni: Én még folytatom.

Vili: De ha a has korog, a gyerek nem szívesen forog.

Böksi: Ha te verselsz, én se maradok le. Száz szónak is egy a vége, nézzük meg, mi van ebédre.

Pista: Hurrá, éljen a vezérünk. Irány a csomagokhoz!

Tini: Ugy-e most nem löktök meg, ha tejet öntök?

Gyula: Hogy is mondta Pista? Ha Tini ügyetlenkedik, akkor rögtön társ is kell hozzá.

Böksi: Csend! A kutyafáját neki. (Csomagolnak.) Terülj asztalkám! (Imádkoznak.)

Gizi: Mintha az én csomagom bántotta volna valaki.

Péter: A rőfös kolbászom hiányzik.

Panni: Hová lett a csirkecombom?

Vili: A cseresznyém fogyókúrárt tartott.

Böske: Az én csomagom is hiányos.

Tini: A tejem mind elfogyott...

Pista: Legalább nem ügyetlenkedsz vele.

Gyula: Nem tréfa ez öcsém! Édesanyám sütötte jó pogácsáim meglovasította valaki.

János (álmában nyöszörög, érthetetlen dolgokat beszél, forog): Soha, jaj, — Nem...

Mind: Mi ez? Hallottátok?

Gizi: Odanézzetek! Gonosz János... (Felugrálnak.)

Péter: Ott a tarisznyája. De meghízott.

Panni: Menjünk oda. Nézzük meg, mi van a tarisznyában?

Vili: Élelmezési raktár, a sajátunkból.

Böske: Éreztem, hgy ez a nap nem megy el zökkenő nélkül.

Pista: Fülénél fogva rángatom fel azt a világraszóló gonoszságot.

Mind: Na gyerünk. (Jánoshoz mennek, az forog és nyög.)

Böske: Ne bántsatok, úgy látszik, az Isten álmában örögökkel ráncigáltatja, tüzes vassal égetteti. Ezért jajgat és forog.

János (felül, izzadt homlokát törüli): Ébren vagyok? (Feláll.) Jaj, adjatok egy kis vizet, mert rögtön meghalok. (Gyula vízért megy.)

Mind: Hogy kerültél ide? Mit álmodtál?

János (iszik): Mindjárt elmondok mindent. Jaj...

Gizi: Hogy kerültél ide?

János: Ezen a fán régebben kiszemeltem egy madár-fészket.

Mind: Bántottad?

János: Csak akartam, de a vadász megzavart.

Mind: Hála Isten.

János: A vadász a lelkemre próbált beszélni. Még a plébános urunk se tud olyan szépeket mondani. Meg is ígertem neki, hogy megjavulok, de csak azért, mert féltem, hogy megver.

Mind: Megérdemelted volna.

János: Most már tudom én is. Hogy elment, ide lefeküdtem.

Mind: Mit álmodtál?

János: Még a hideg is ráz, ha rá gondolok. Azt álmodtam, hogy ami botot életemben lemetéltem a fákról, mind megelevenedtek és ahogy feküdtem, ütöttek, vertek, ahol csak értek. Ugy suhogott a sok bot, hogy majd megfagytam a szélvészről, mit suhogásuk okozott. Cafatokban lógott rólam a hús, a vérem meg piros pataokban folyt. Ugy spriccelt a piros vérem, mint a szódásüvegből a víz.

Gizi: Aztán?

János: Aztán rengeteg szőrös hernyó és féreg jött felém. Rám másztak. De borzasztó volt.

Péter: De tanulságos!

János: Ahogy mászkáltak rajtam. Brr. Éreztem, hogyan rágnak. Az egyik nagy szőrös hernyó azt mondta: Én a szívért keresem meg ennek a szívtelen kölyöknek. Én ordítani akartam. Ne... ne... de szólni se tudtam.

Vili: Pedig úgy nyöszörögtél és nyögtél, mint egy beteg számára.

Böske: Aztán?

János: Ez a legborzasztóbb... Nagyon sok kis madár jött. Bal fülem felől a picinyek. Csipogták, vezess anyához...

vezess anyámhoz... Jobb fülem felől jöttek az anyamadarak... Add vissza a fiókáimat... Add vissza a fiókáimat... Majd megsüketültem... A rengeteg bot, a rengeteg kis madár azt kérdezte: Bántasz-e még bennünket? Nem, nem, soha többé, nyögtem én. — Aztán felébredtem. Jaj... Adjatok még egy kis vizet (iszik.) Gyerekek, bocsássatok meg nekem. Én máától fogva nem akarok rossz lenni. Meg akarok javulni...

Mind: Megbocsátunk.

Böske: De aztán János, a szavadat tartsd is meg! Látjátok, gyerekek, dupla ünnepünk lett.

Vili: Gyere pajtás, légy a vendégünk.

János: De jók vagytok hozzám. Pedig nem is érdemlem meg. Látjátok, még a táskátokat is megdézsmáltam. (Tarisznyáját kiönti.) Ez mind a tietek. Aki ráismer tulajdonára, vegye vissza.

Tini: Büntetésül meg kell enned ezt a sok jó falatot.

János: Soha ennél nagyobb büntetést. (Esznek.) Én olyan boldog vagyok, hogy itt lehetek köztetek.

Gyula: Köztünk is maradhatsz, sőt „barátunkká“ fogadunk, ha becsületes ember maradsz.

János (evést abbahagyja): A vadásznak tett fogadalmam, nem akartam megtartani, de most már azt is megerősítem és hozzáfűzöm itt előttetek a másodikat. (Esküre emeli kezét), Esküszöm, hogy se madarat, se fát ebben az életben nem bántok, ellenben azon leszek, hogy mindenkit állat- és favédővé tegyek és a szép természetet megismerttessem. Nem hisztek nekem? Ha akarjátok, felmutatom karomat és vérrel pecsételem meg eskümet.

Mind: Hiszünk neked János!

János: Isten engem úgy segéljen.

Mind (esküre emeli kezét): Isten minket úgy segéljen!

Böske: Istenem, mindnyájunk nevében hálát adok Neked, hogy ezt a mai napot, a madarak és fák napját ilyen széppé titted nekünk. Kettős ünnepet ültünk ma.

Mind: Madarak és fák napját és gonosz János javulását.

Böske: A nap sugarai búcsúznak tőlünk. Szedjük össze kis motyónkat, virágunkat és indulunk haza egy kellemes és szép nap emlékével. (Szedelőzködnek és énekelve indulnak haza.)

VÉGE.